

Na osnovu člana 4.3. Zakona o prijenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02 i 13/03) i člana 36. Poslovnika o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", broj 2/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 21. aprila 2005. godine, donijet je

PRAVILNIK O TARIFNOM POSTUPKU

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Obim proceduralnih pravila za postupke vezane za tarife

Ovim pravilnikom utvrđuju se osnove procedure za razmatranje zahtjeva i svih drugih podnesaka u vezi tarifa, metodologije za određivanje tarifa i standarde za donošenje tarifa a koja je neophodna da Državna regulatorna komisija za električnu energiju (u daljem tekstu: DERK) ispuni svoje obaveze u skladu sa Zakonom o prijenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije (u daljem tekstu: Zakon).

Član 2.

Definicije

Termini koji se koriste u ovom pravilniku imaju značenja određena Zakonom, Poslovníkom o radu i Pravilnikom o javnim raspravama DERK-a.

II OSNOVE TARIFNOG POSTUPKA

Član 3.

Početak tarifnog postupka

Tarifni postupak kao skup aktivnosti koje se provode u postupku odobravanja tarifa, pokreće se podnošenjem zahtjeva za odobrenje tarifa od strane regulisane kompanije ili na inicijativu DERK-a.

Zahtjev iz prethodnog stava se može odnositi na potpunu ili djelimičnu promjenu tarifnih stavova.

Tarifni postupak pokrenut po zahtjevu regulisane kompanije će započeti kada DERK ustanovi da zahtjev za odobrenje tarifa ispunjava sve formalne i proceduralne zahtjeve propisane Pravilnikom o javnim raspravama i ovim pravilnikom.

Član 4.

Sadržaj zahtjeva za odobrenje tarife

Zahtjev za odobrenje tarifa, odnosno prilozi zahtjeva, uključujući ali neograničavajući se na obavezne podatke iz člana 7. ovog pravilnika, moraju na jasan način izložiti, odnosno potvrditi:

- a) očekivan utjecaj predložene tarife na prihod regulisane kompanije, ukoliko postoji;
- b) bilo koju znatniju promjenu dizajna tarifa koja se očekuje kao rezultat zahtjeva;

c) krivičnu i materijalnu odgovornost za tačnost i ispravnost datih podataka i informacija.

Zahtjev i prilozi uz zahtjev iz prethodnog stava moraju biti tako izloženi da omogućuju identifikaciju:

- a) naziva regulisane kompanije, usluga koje su uključene u tarifu(e), zahtijevanog datuma stupanja na snagu predložene tarife(a) i ovlaštenog predstavnika regulisane kompanije;
- b) sadržaja i indeksa priloženih tabela sa dovoljno detalja da se određeni troškovi, prihodi, zahtijevane tarife ili usluge, ili bilo koje druge stavke vezane za podnošenje dokumentacije mogu lako locirati; i
- c) aktuelne tarife koju regulisana kompanija zaračunava kupcima za bilo koju regulisanu uslugu i bilo kojih dodatnih informacija neophodnih za identifikaciju tarifa regulisane kompanije za određenu uslugu.

Član 5.

Obavijest za javnost

Regulisana kompanija koja podnosi zahtjev za odobrenje tarifa mora dostaviti obavijest o podnijetom zahtjevu svim svojim kupcima pojedinačno. Obavijest, mora da sadrži:

- a) iznos predložene promjene tarifa;
- b) procenat predložene promjene tarifa za svaku kategoriju potrošnje;
- c) datum stupanja na snagu predložene promjene tarifa;
- d) pravo kupca da zatraži informacije vezane za sadašnje i predložene tarife; i
- e) pravo kupca da učestvuje u otvorenoj i korektnoj raspravi pred DERK-om.

O tarifnom postupku pokrenutom po zahtjevu regulisane kompanije ili postupku pokrenutom na vlastitu inicijativu, DERK će obavijestiti javnost na način utvrđen Poslovníkom o radu DERK-a, odnosno Pravilnikom o javnim raspravama DERK-a.

Član 6.

Odobrenje zahtjeva

DERK će odobriti zahtjev za promjenu tarifa na način i po postupku utvrđenom Poslovníkom o radu DERK-a, te procedurama DERK-a za vođenje rasprava propisanim Pravilnikom o javnim raspravama DERK-a.

DERK, u pravilu, neće razmatrati zahtjeve za odobrenje tarifa koji se odnose na tarifni period koji je prethodnom odlukom DERK-a utvrđen kao vrijeme nepromjenljivosti tarifa.

Član 7.

Metodologija za izradu tarifa

Zahtjev za odobrenje tarifa se podnosi i razmatra u skladu sa Metodologijom za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, Nezavisnog operatera sistema i pomoćne usluge, utvrđenoj posebnim aktom DERK-a.

Metodologijom iz prethodnog stava utvrđuje se struktura tarifa i način za određivanje cijena u djelatnostima prijenosa električne energije i upravljanja prijenosnom mrežom.

Metodologija mora uvažavati sljedeće ciljeve: da odobrene tarife budu transparentne, nediskriminirajuće i zasnovane na opravdanim troškovima rada i održavanja, da podstiču energetska efikasnost, stvaraju stabilne odnose na tržištu električne energije, podstiču razvoj

prijenosne djelatnosti, uvažavaju zaštitu okolice i da odražavaju standarde uobičajene međunarodne prakse.

Uz metodologiju iz stava 1. ovog člana bit će propisan sadržaj i oblik Tabelarnih pregleda svih pokazatelja potrebnih za alociranje podataka u postupku odobrenja tarifa, te biti date upute za iskazivanje referentnih veličina.

Diskreciono pravo i ovlaštenje DERK-a je da:

- razmotri i potvrdi sve troškove i prihode dostavljene kao podrška predloženim tarifama i da prihvati, odnosno odbije ili prilagodi, bilo koju stavku koja nije opravdana;
- razmotri i potvrdi cjelokupna sredstva koja su predložena da budu dijelom osnovne regulatornih sredstava i da prihvati, odbije ili prilagodi vrijednost bilo kojeg od tih sredstava;
- prihvati, odnosno odbije ili prilagodi, svaku veličinu ili analizu korištenu za obračun predložene tarife;
- da prihvati predloženi tarifni dizajn ili da ga prilagodi na odgovarajući način.

Član 8.

Regulatorni kontni plan

Za potrebe primjene metodologije iz člana 7. ovog pravilnika, DERK će posebnom odlukom utvrditi Regulatorni kontni plan, koristeći osnovnu klasifikaciju zvaničnog kontnog plana.

Član 9.

Standardi za odobrenje tarifa

DERK će rješavati samo one zahtjeve koji pružaju dovoljno informacija za odlučivanje. DERK će odobravati zahtjeve ako su cijene, rokovi i uvjeti za primjenu tarifa nediskriminatorni, razumni za kupce i zasnovani na objektivnim troškovima pružanja određene usluge. Obaveza je podnosioca zahtjeva da dokaže da predložena tarifa ispunjava zahtjeve iz Zakona i ovog pravilnika.

Član 10.

Neformalne rasprave

U slučajevima u kojima se zahtjevom traži neznatna ili zanemarljiva promjena odnosno kada DERK ocijeni da taj zahtjev na kupce nema veliki utjecaj, da nije kontraverzan, ili nema umješača u postupku, DERK može ubrzati aktivnost na podnescima, skratiti rokove za podnošenje odgovora i komentara, koristiti neformalne procedure podnošenja zahtjeva za informacije, zakazati raspravu u kraćem roku od roka propisanog Pravilnikom o javnim raspravama, ograničiti trajanje učešća na raspravi, i poduzeti druge mjere da se ubrza donošenje odluke. Međutim, ova pojednostavljena postupka neće oslobađati DERK obaveze da vodi postupak u javnosti i da odobri zainteresiranim stranama da učestvuju u postupku.

Član 11.

Zabranjene aktivnosti

Bilo kojoj regulisanoj kompaniji neće biti dopušteno da naplaćuje, potražuje, prikuplja ili prima naknadu za bilo koju regulisanu uslugu na teritoriji Bosne i Hercegovine, u većem ili manjem iznosu od naknade određene u odluci DERK, ili da potražuje, prikuplja ili prima bilo koje druge naknade ako iste nisu navedene u odluci kojom se odobravaju tarife.

Član 12.
Prinudne mjere

DERK može sankcionirati svaku povredu odobrenih tarifa ili nepoštivanje ovog pravilnika u skladu sa Zakonom, uzimajući u obzir težinu povrede. Ukoliko DERK utvrdi, nakon rasprava provedenih u skladu sa Pravilnikom o javnim raspravama, da regulisana kompanija nije djelovala u saglasnosti sa odobrenim tarifama, obavezaće regulisanu kompaniju da se odrekne ekonomske dobiti ostvarene na takav način i narediti joj da oštećenim stranama plati iznos koji je tri puta veći nego stečena ekonomska korist.

Član 13.
Stupanje na snagu tarife

Odobrene tarife stupaju na snagu danom navedenim u odluci DERK-a.

Odobrene tarife su važeće sve dok se ne izmijene novom odlukom DERK-a, u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Član 14.
Pristup javnosti zvaničnim tarifama

Kada tarife stupe na snagu, DERK će obezbijediti regulisanoj kompaniji kopije svih odobrenih tarifnih stavova sa označenim datumom stupanja na snagu tarifa i brojem protokola i ovjerene službenim pečetom DERK-a. Regulisana kompanija će omogućiti da odobrene tarife budu na raspolaganju javnosti u njihovom glavnom uredu tokom radnih dana i objavljene na njihovoj web stranici.

Član 15.
Zahtjevi za nadgledanje

Bilo da je postupak u toku ili ne, regulisane kompanije će pomoći prilikom bilo kojeg razumnog zahtjeva za informaciju kako bi omogućile DERK-u da provodi svoja ovlaštenja koja su mu Zakonom povjerena u obavljanju nadzora nad regulisanim kompanijama u pogledu njihovog pridržavanja odobrenih tarifa.

Član 16.
Istraga

DERK može na vlastitu inicijativu ili po zahtjevu pokrenuti istragu o tarifama regulisane kompanije i prakse koja utječe na te tarife, i može poduzeti mjere u skladu sa svojim nadležnostima da ispravi nerazumne tarife i prakse.

Član 17.
Odstupanja

DERK može odobriti odstupanja od ili izmjenu ovog pravilnika nakon što otkrije jasno postojanje hitnih okolnosti, neophodnosti ili tešku bespotrebnu komplikovanost.

III PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18.

Početne/privremene tarife za usluge prijenosa električne energije i rad Nezavisnog operatera sistema u početnom periodu funkcionisanja regulisanih kompanija do stjecanja uvjeta za

uspostavu i primjenu tarifa u skladu sa Zakonom i pravilima i propisima iz čl. 6., 7. i 8. ovog pravilnika, utvrdit će se na način određen posebnom odlukom DERK-a.

Član 19.
Tumačenje

DERK će obezbijediti tumačenje ovog pravilnika.

Ukoliko neko pitanje nije sadržano u ovom pravilniku, DERK će odlučiti o njegovom rješavanju u svakom konkretnom slučaju.

Član 20.
Stupanje na snagu

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku BiH”.

Broj: 04-02-9/05

21. aprila 2005. godine

Tuzla

Predsjedavajući Komisije

Mirsad Salkić